

ศูนย์เรียนรู้การเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตสินค้าเกษตร (ศพก.)

อำเภอเมืองนครราชสีมา จังหวัดนครราชสีมา

๑. ข้อมูลเกษตรกรต้นแบบ

- ๑.๑. เป็น ศพก. หลัก เมื่อ ปี พ.ศ. ๒๕๕๘
- ๑.๒. ชื่อ - สกุล นายอรุณ ชันโคกสูง
- ๑.๓. ที่อยู่ติดต่อสะดวกที่สุด ที่อยู่ ๓๙ หมู่ที่ ๔ ตำบลหมื่นไวย
อำเภอเมืองนครราชสีมาจังหวัดนครราชสีมา
- ๑.๔. โทรศัพท์มือถือ ๐๘๑-๗๙๐-๒๓๖๘ LINE ID .....-..... facebook.....-.....

๒. องค์ความรู้เด่น (แนวปฏิบัติที่เป็นเลิศ Best Practice)

๑. ด้านเศรษฐกิจพอเพียง
๒. ด้านประมง
๓. ด้านการเพาะเห็ดนางฟ้า และการแปรรูป
๔. ด้านการปลูกมะนาว และการแปรรูป
๕. ด้านการปลูกหม่อนผลสด (Mulberry) และการแปรรูป
๖. ด้านการปลูกกล้วยน้ำว้า และการแปรรูป
๗. ด้านการปลูกฝรั่งพันธุ์กิมจู
๘. ด้านการปลูกผักไร้ดิน (ไฮโดรโปนิกส์)
๙. ด้านการปลูกบอนสี
๑๐. ด้านปศุสัตว์
๑๑. ด้านพัฒนาที่ดิน

๓. ผลงานในช่วงที่ผ่านมา

๓.๑ ด้านการถ่ายทอดให้แก่เกษตรกร หรือศึกษาดูงาน (เรียงลำดับจากปัจจุบันย้อนหลัง)

ปี พ.ศ.	ประเด็น/หลักสูตร	จำนวน (คน)
๒๕๖๖	โครงการศูนย์เรียนรู้การเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตสินค้าเกษตร กิจกรรมประชุม เชื่อมโยงคณะกรรมการเครือข่าย ศพก. และแปลงใหญ่ ระดับอำเภอ/โดยสำนักงาน เกษตรอำเภอเมืองนครราชสีมา	๑๐
๒๕๖๖	โครงการศูนย์เรียนรู้การเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตสินค้าเกษตร กิจกรรมพัฒนา เกษตรกร จัดกระบวนการเรียนรู้ให้กับเกษตรกรผู้นำ/โดยสำนักงานเกษตรอำเภอ เมืองนครราชสีมา	๓๐
๒๕๖๖	งานวันถ่ายทอดเทคโนโลยีเพื่อเริ่มต้นฤดูกาลผลิตใหม่ (Field Day) โครงการศูนย์ เรียนรู้การเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตสินค้าเกษตร /โดย โดยสำนักงานเกษตรอำเภอ เมืองนครราชสีมา	๓๐

ปี พ.ศ.	ประเด็น/หลักสูตร	จำนวน (คน)
๒๕๖๖	การแปรรูป/การเพิ่มมูลค่าผลผลิตทางการเกษตร ให้กับคณะผู้บริหาร ผู้นำชุมชน ผู้นำสตรี กลุ่มแม่บ้าน จังหวัดยะลา	๑๓๕
๒๕๖๖	ด้านเศรษฐกิจพอเพียงให้กับคณะศึกษาดูงาน จากบ้านพระเพลิง ตำบลนกออก อำเภอปรางค์ชัย จังหวัดนครราชสีมา	๔๕
๒๕๖๕	โครงการศูนย์เรียนรู้การเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตสินค้าเกษตร กิจกรรมประชุม เชื่อมโยงคณะกรรมการเครือข่าย ศพก. และแปลงใหญ่ ระดับอำเภอ/โดยสำนักงานเกษตรอำเภอเมืองนครราชสีมา	๑๐
๒๕๖๕	โครงการศูนย์เรียนรู้การเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตสินค้าเกษตร กิจกรรมพัฒนาเกษตรกร จัดกระบวนการเรียนรู้ให้กับเกษตรกรผู้นำ/โดยสำนักงานเกษตรอำเภอเมืองนครราชสีมา	๓๐
๒๕๖๕	งานวันถ่ายทอดเทคโนโลยีเพื่อเริ่มต้นฤดูกาลผลิตใหม่ (Field Day) โครงการศูนย์เรียนรู้การเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตสินค้าเกษตร /โดย โดยสำนักงานเกษตรอำเภอเมืองนครราชสีมา	๓๐
๒๕๖๕	การทำอาชีพเสริมเพิ่มรายได้ กิจกรรมกล้วยตากซูปมัลเบอร์รี่เคลือบธัญพืช ให้กับคณะครูและนักเรียนจากโรงเรียนปลูกปัญญา ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๓	๖๐
๒๕๖๕	การปลูกผักไฮโดรโปนิคส์ จากเทศบาลตำบลช้างซ้าย จังหวัดสุราษฎร์ธานี	๘๔
๒๕๖๔	โครงการศูนย์เรียนรู้การเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตสินค้าเกษตร กิจกรรมประชุม เชื่อมโยงคณะกรรมการเครือข่าย ศพก. และแปลงใหญ่ ระดับอำเภอ/โดยสำนักงานเกษตรอำเภอเมืองนครราชสีมา	๑๐
๒๕๖๔	โครงการศูนย์เรียนรู้การเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตสินค้าเกษตร กิจกรรมพัฒนาเกษตรกร จัดกระบวนการเรียนรู้ให้กับเกษตรกรผู้นำ/โดยสำนักงานเกษตรอำเภอเมืองนครราชสีมา	๓๐
๒๕๖๔	งานวันถ่ายทอดเทคโนโลยีเพื่อเริ่มต้นฤดูกาลผลิตใหม่ (Field Day) โครงการศูนย์เรียนรู้การเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตสินค้าเกษตร /โดย โดยสำนักงานเกษตรอำเภอเมืองนครราชสีมา	๓๐
๒๕๖๔	การผลิตปุ๋ยอินทรีย์เพื่อลดต้นทุนการผลิต ให้กับโครงการสร้างเครือข่ายลูกหลานเกษตรกรกลับบ้าน โดยสำนักงานสหกรณ์จังหวัดนครราชสีมา	๓๐
๒๕๖๔	ด้านการผลิตเห็ดนางฟ้า ให้กับศูนย์เด็กเล็กและผู้ปกครองจากองค์การบริหารส่วนตำบลจักราช อำเภอจักราช จังหวัดนครราชสีมา	๕๐

๓.๒ ด้านการขยายแนวคิด/องค์ความรู้จากต้นแบบสู่เกษตรกรข้างเคียงอย่างเป็นรูปธรรม

๑. การขยายแนวคิด/องค์ความรู้จากต้นแบบสู่เกษตรกรข้างเคียง

จากพื้นที่การทำเกษตรแบบผสมผสาน การจัดสรรพื้นที่ว่างให้เกิดประโยชน์ มีการจัดการแปลงที่เหมาะสมเพื่อทำเป็นแปลงตัวอย่าง สาธิตและฝึกปฏิบัติ เช่น มีการวางแผนจัดการพื้นที่และแบ่งพื้นที่ปลูกพืช ได้แก่มะนาว ฝรั่ง มะม่วง บอน้ำ และปศุสัตว์ มีเกษตรกรเข้ามาเรียนรู้ ศึกษาดูงาน ได้เห็นตัวอย่างของแปลงต้นแบบ และนำความรู้ไปปฏิบัติตาม ทำให้เกิดรายได้ให้กับสมาชิกในชุมชน

ปี พ.ศ.	แนวคิด/องค์	ชื่อ-สกุล/ที่อยู่ของเกษตรกร ที่ปฏิบัติตาม
๒๕๖๖	การผลิตปุ๋ยอินทรีย์	นายไพโรจน์ คีรีแก้ว เกษตรกรอำเภอแก้งสนามนาง จังหวัดนครราชสีมา
๒๕๖๖	การทำปุ๋ยชีวราเร็ว และปุ๋ยคั้นทุนอาชีพ	นางบุญช่วย ศรีสวาท หมู่ที่ ๔ ตำบลหมื่นไวย อำเภอเมืองนครราชสีมา
๒๕๖๕	การใช้ปุ๋ยพืชสด การใช้ปุ๋ยอินทรีย์เพื่อย่อยสลายต่อซังข้าว	นางนันทิน ฤทธิวัชร หมู่ที่ ๔ ตำบลหมื่นไวย อำเภอเมืองนครราชสีมา
๒๕๖๕	การทำก้อนเชื้อเห็ด การเพาะเห็ด	นายชำนาญ โรนพิมาย เกษตรกรอำเภอพิมาย จังหวัดนครราชสีมา
๒๕๖๓	การปลูกหม่อน	นายบุญส่ง กลางหมื่นไวย หมู่ที่ ๔ ตำบลหมื่นไวย อำเภอเมืองนครราชสีมา
๒๕๖๐	การปลูก การขยายพันธุ์มะนาว	สวนแป้นนภัส เกษตรกรอำเภอชุมพวง จังหวัดนครราชสีมา
๒๕๕๙	ด้านปศุสัตว์ เช่น การเลี้ยงไก่ ไก่เนื้อ จิ้งหรีด	นายนิวัฒน์ ดุลโคกสูง หมู่ที่ ๔ ตำบลหมื่นไวย อำเภอเมืองนครราชสีมา
๒๕๕๙	การเลี้ยงปลา	นางสาวอ้อม แซ่แต้ ตำบลหนองกระทุ่ม อำเภอเมืองนครราชสีมา

๒. ผลที่เกิดขึ้นจากการขยายสู่ชุมชนใกล้เคียง

๑. เกิดการเชื่อมโยงเครือข่าย ศพก. ในอำเภอ และต่างพื้นที่ โดยมีการสร้างเครือข่ายในการ ดำเนินงาน เครือข่ายด้านการผลิต เครือข่าย ด้านองค์ความรู้ เครือข่ายด้านการตลาด
๒. เกิดการเรียนรู้การทำเกษตรแบบผสมผสาน จาก ศพก. ที่เป็นต้นแบบ
๓. เป็นสถานที่ศึกษาดูงานด้านการเกษตรทั้ง พืช สัตว์ ประมง ของชุมชน
๔. เกิดการรวมกลุ่มและรวมตัวกันผลิต เพื่อจำหน่ายและต่อรองราคาสินค้า

๓.๓. ด้านการนำองค์เทคโนโลยีและนวัตกรรมมาใช้ใน ศพก.-(เรียงลำดับจากปีปัจจุบันย้อนหลัง)

ปี พ.ศ.	ชื่อองค์/เทคโนโลยี/นวัตกรรม	หน่วยงานเจ้าขององค์/เทคโนโลยี/นวัตกรรม	ผลลัพธ์
๒๕๖๖	ด้านเศรษฐกิจพอเพียงในชุมชน	สำนักงานเกษตรอำเภอเมืองนครราชสีมา	การนำความรู้มาปรับใช้กับตนเอง และขยายผลองค์ความรู้ให้กับคนในชุมชน
๒๕๖๕	การแปรรูปเห็ด	ธกส. ร่วมกับอุทยานวิทยาศาสตร์เทคโนโลยีและนวัตกรรมมหาวิทยาลัยเทคโนโลยีสุรนารี	การทำวิจัยโดยนำดอกเห็ดที่ผลิตได้ไปพัฒนาจนได้สูตรผลิตภัณฑ์ที่สามารถทำเองได้ต้นทุนต่ำ มีข้อมูลโภชนาการพร้อมบรรจุภัณฑ์ที่โดดเด่น มีมาตรฐาน อ.ย
๒๕๖๕	การแปรรูปหม่อนผลสด เป็นน้ำหม่อน ภายใต้แบรนด์ “น้ำมัลเบอร์รี่ โพนสูง”	ศูนย์หม่อนไหมเฉลิมพระเกียรติฯ นครราชสีมา	ผลิตภัณฑ์น้ำมัลเบอร์รี่
๒๕๖๕	การแปรรูปหม่อนผลสด	มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคล คณะอุตสาหกรรมอาหาร	ผลิตภัณฑ์น้ำหม่อนสกัดเข้มข้น และแยมหม่อน

๓.๔ การส่งเสริมการผลิตสินค้าให้ปลอดภัยได้มาตรฐาน

๑. สินค้าจากกิจกรรมการผลิตของ ศพก. เอง (เรียงลำดับจากปีปัจจุบันย้อนหลัง)

ชื่อมาตรฐานที่ได้รับ	ชนิดสินค้า	ปี พ.ศ.
เครื่องหมาย อย.	เห็ดทอด	๒๕๖๕
เครื่องหมาย อย.	กล้วยสอดไส้แยมมัลเบอร์รี่	๒๕๖๕
เครื่องหมาย อย.	กล้วยตากเสียบไม้	๒๕๖๔
GAP มกษ. ๙๐๐๑-๒๕๕๖	ฝรั่ง	๒๕๕๖
GAP มกษ. ๑๐๐๓-๒๕๕๕	หม่อนผลสด	๒๕๕๕

๒. การส่งเสริมการผลิตสินค้าเกษตรของเกษตรกรรายอื่นให้ผลิตปลอดภัยได้มาตรฐาน (เรียงลำดับจากปีปัจจุบันย้อนหลัง)

ชื่อมาตรฐานที่ได้รับ	ชนิดสินค้า	ปี พ.ศ.	จำนวนเกษตรกรที่ได้รับมาตรฐาน
KOS	พีชฝัก	๒๕๖๕	๒

๓.๕ ด้านอื่นๆ เช่น การแก้ไขปัญหาการเกษตรในพื้นที่, การเป็นแหล่งท่องเที่ยวเชิงเกษตร, การพัฒนาเกษตรกรรม
สู่แปลงใหญ่ เป็นต้น (เรียงลำดับจากปีปัจจุบันย้อนหลัง)

ปี พ.ศ.	ประเด็น	ผลที่เกิดขึ้น
๒๕๖๕	การแปรรูปหม่อนผลสด ให้มี ความหลากหลาย	ผลิตภัณฑ์น้ำหม่อนสกัดเข้มข้น และแยมหม่อน
๒๕๖๕	เด็ดทอด เก็บรักษาได้ไม่นาน	เด็ดทอดกรอบให้สามารถรักษาคุณภาพให้นานขึ้น ไม่มีกลิ่นหืน เก็บไว้ได้ นาน ไม่ต้องใช้สารกันบูด และมีคุณค่าทางโภชนาการมากขึ้น
๒๕๖๔	เพิ่มมูลค่ากล้วยตาก	แปรรูปกล้วยตากเสียบไม้ และนำเม็ดมะม่วงหิมพานต์อบบดหยาบและ เมล็ดฟักทองอบมาโรย และบรรจุใส่ซอง
๒๕๖๔	ต้นกล้วยไม่สมบูรณ์	ปลูกหญ้าแฝกในแปลงปลูกกล้วย ต้นกล้วยมีความสมบูรณ์การเจริญเติบโต ดีให้ผลผลิตมาก แต่พื้นที่ส่วนที่ไม่มีหญ้าแฝกต้นกล้วยไม่สมบูรณ์
๒๕๖๐	ลดต้นทุนการปลูกหม่อน กล้วย และฝรั่ง	ใช้ปุ๋ยหมักที่หมักจากมูลวัว/กระบือซึ่งได้จากฟาร์ม ผสมกับมูลไก่ และมูล แพะ ผลที่ได้คือ ดินร่วนซุยมีอินทรีย์วัตถุ ต้นพืชเจริญเติบโตดี และผลไม่มี รสชาติดี
๒๕๕๘	ลดต้นทุนการปลูกมะนาว	ใช้น้ำหมักจากปลา ปล่อยไปกับระบบน้ำ ผลที่ได้คือ ต้นมะนาวแข็งแรง โตเร็ว ต้านทานโรคแมลง สามารถลดต้นทุนการใช้ปุ๋ยเคมี และสารเคมี

๓.๖ ผลงานที่เกิดจากการดำเนินงาน ศพก. มีบทบาทเป็นผู้นำการพัฒนาในชุมชน

๑. การน้อมนำแนวทางพระราชดำริฯ ด้านเศรษฐกิจพอเพียง/ศาสตร์พระราชา พอ ร.๙ ขยายต่อ พอ ร.๑๐

บ้านโพนสูง หมู่ที่ ๔ ตำบลหมื่นไวย อำเภอเมืองนครราชสีมา เป็นหมู่บ้านที่อยู่ในเขตเมือง มีค่าใช้จ่าย
ในดำเนินชีวิตค่อนข้างสูง นายอรุณ ชันโคกสูง จึงมีการส่งเสริมให้สมาชิกภายในหมู่บ้าน นำหลักปรัชญา
เศรษฐกิจพอเพียงมาใช้ในชีวิต เช่น การส่งเสริมให้ครัวเรือนในชุมชนจัดทำบัญชีครัวเรือน การลดรายจ่าย
ในครัวเรือน เช่น การส่งเสริมการออม การพัฒนาคนในชุมชนและการเสริมสร้างการเรียนรู้โดยจัดสถานที่สำหรับ
เป็นศูนย์เรียนรู้โดยความมุ่งหวังให้ผู้ที่มาเรียนรู้เข้าใจ และนำไปประยุกต์ใช้กับตนเองได้อย่างเหมาะสมตามบริบท
ของพื้นที่นั้น ๆ เช่น การปลูกผักสวนครัว การเพาะเห็ด การแปรรูปกล้วย การเลี้ยงปลา การเลี้ยงสัตว์ เป็นต้น
ศูนย์เรียนรู้การเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตสินค้าเกษตร อำเภอเมืองนครราชสีมา ร่วมกับสำนักงาน
เกษตรจังหวัดนครราชสีมา ขับเคลื่อนสร้างแหล่งเรียนรู้เศรษฐกิจพอเพียงตาม "โครงการบ้านเกษตรพอเพียงเลี้ยง
ชีวิต สู้วิกฤตโควิด -๑๙" ซึ่งดำเนินการภายใต้ศูนย์เรียนรู้การเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตสินค้าเกษตร (ศพก.)
โดยมีนายอรุณ ชันโคกสูง เจ้าของศูนย์เรียนรู้ฯ ช่วยสานต่อ มุ่งหวังเป็นต้นแบบการเรียนรู้ในการสร้างแหล่ง
อาหารในครัวเรือนให้มีบริโภคอย่างเพียงพอ มีความหลากหลายของชนิดพืชที่ปลูก และปลอดภัยจากการใช้
สารเคมี สามารถพึ่งพาตนเองได้อย่างยั่งยืนในทุกสถานการณ์ ทั้งนี้มีการบูรณาการร่วมกับศูนย์ส่งเสริม
เทคโนโลยีการเกษตร ด้านอารักขาพืช จังหวัดนครราชสีมา ถ่ายทอดความรู้และสนับสนุนชีวภัณฑ์ในการควบคุม
โรคแมลงแก่เกษตรกรในชุมชนเพื่อใช้ดูแลพืชผักงดการใช้สารเคมีในการผลิตพืช

๒. การใช้ ศพก.เป็นศูนย์รวมเชื่อมโยงเครือข่ายสร้างความสามัคคีกลมเกลียว จงรักภักดี ยึดมั่นต่อสถาบันชาติ-ศาสนา-พระมหากษัตริย์

ศพก.หลัก อำเภอเมืองนครราชสีมา จัดทำหลักสูตรการเรียนรู้ของเกษตรกรที่จะเข้ามาเรียนรู้ที่ ศพก. และศูนย์เครือข่าย มีความสอดคล้องกับบริบทของชุมชน ตรงตามประเด็นการพัฒนาและความต้องการของชุมชน มีการเชื่อมโยงการถ่ายทอดความรู้ที่เกี่ยวกับการขับเคลื่อนด้วยโมเดลเศรษฐกิจ BCG (BCG Economy Model) และความรู้เทคโนโลยีจากศูนย์ AIC (Agritech and Innovation Center) มาถ่ายทอดสู่เกษตรกร โดยเน้นประเด็นหลักในเรื่องของเศรษฐกิจพอเพียง การเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตสินค้าเกษตร (ลดต้นทุนการผลิต เพิ่มผลผลิต และพัฒนาคุณภาพผลผลิต)

๓. ผลที่เกิดขึ้นจากการได้รับการพัฒนาศักยภาพมีภาวะความเป็นผู้นำ มีจิตอาสาเสียสละเพื่อส่วนรวม มีทักษะองค์สามารถเป็นเกษตรกรต้นแบบอย่างแท้จริง เพื่อการถ่ายทอดสู่ประชาชนทั่วไปให้สมบูรณ์ และครอบคลุมมากยิ่งขึ้น

ในการดำเนินกิจกรรมของ ศพก. เกษตรกรต้นแบบ มีการนำความรู้ จากการเรียนรู้ด้วยตนเองผ่านสื่อต่าง ๆ และการเข้ารับการฝึกอบรมจากหน่วยงานต่าง ๆ มาเผยแพร่พร้อมแลกเปลี่ยนเรียนรู้ร่วมกันกับเครือข่าย ศพก. เครือข่ายเกษตรกรรุ่นใหม่ และผู้ที่สนใจเข้ามาเรียนรู้ใน ศพก. พร้อมทั้งพัฒนาต่อยอดขยายผลไปสู่ชุมชนในพื้นที่ ศพก. เช่น การแปรรูปผลผลิตทางการเกษตร การพัฒนาบรรจุภัณฑ์ การจัดทำบัญชีครัวเรือน การผลิตสารชีวภัณฑ์ควบคุมโรค การผลิตปุ๋ยอินทรีย์เพื่อลดต้นทุนการผลิต ทำให้การเรียนรู้ที่ศพก.หลัก อำเภอเมืองนครราชสีมา เป็นการเรียนรู้จากของจริง มีแปลงเรียนรู้ ฐานเรียนรู้ มีการสาธิตไปพร้อมกับการบรรยายเรื่องราวที่มาจากประสบการณ์และการปฏิบัติจริงของเกษตรกรต้นแบบ ทำให้บุคคลคนที่เข้ามาเรียนรู้ได้เข้าใจเรื่องนั้น ๆ มากขึ้นตลอดจนทราบขั้นตอนต่าง ๆ ได้อย่างชัดเจนมากยิ่งขึ้น นอกจากการสาธิตแล้วยังมีกิจกรรมให้ผู้เข้ามาเรียนรู้ได้ฝึกลงมือทำสิ่งต่าง ๆ ด้วยตนเอง เพื่อให้เกิดแรงจูงใจและมีความสุขในการเรียนรู้ผู้เรียนเกิดความกระตือรือร้นในการจะทำกิจกรรมต่าง ๆ มากขึ้น

ภาพกิจกรรมและผลงานเด่น

